

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Институт за правне и друштвене науке

**ПРАВНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ И
СТАНДАРДИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И
САВЕТА ЕВРОПЕ**

Књига I

ПРИРЕДИО:
Станко Бејатовић

Крагујевац
2006.

ПРАВНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ И СТАНДАРДИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И САВЕТА ЕВРОПЕ

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu
веб: <http://institut.jura.kg.ac.yu>

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Снежана Соковић
Проф. др Станко Бејатовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Миодраг Мићовић

ПРИРЕДИО: Проф. др Станко Бејатовић

ШТАМПА: Правни факултет Крагујевац
ТИРАЖ: 100 примерака

ISBN 86 - 80765 - 73 - 2

Штампање Зборника подржало Министарство науке и заштите животне
средине Републике Србије

САДРЖАЈ

Одељак I

ПРАВНА ИСТОРИЈА

1. Др Марко Павловић, редовни професор ЕВРОПЕИЗАЦИЈА СКУПШТИНСКОГ РАДА У СРБИЈИ XIX И ПОЧЕТКОМ XX ВЕКА	3
--	---

Одељак II

УПРАВНО ПРАВО

1. Др Невенка Бачанин, редовни професор ПРАВНА ПРИРОДА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ КАО ВРШИОЦА УПРАВЕ	21
2. Др Драган Батављевић, ванредни професор СРБИЈА НА ПУТУ КА ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ	29
3. Мр Зоран Јовановић, асистент-приправник ПОСЛОВИ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И УПОРЕДНО-ПРАВНИ ПРЕГЛЕД СТРУКТУРА УПРАВЕ	53
4. Дејан Матић, асистент-приправник ПРАВНА МИСАО ДИМИТРИЈА МАТИЋА	63

Одељак III

КРИВИЧНО ПРАВО

1. Др Бора Чејовић, редовни професор КРИВИЧНИ ЗАКОНИЦИ СРБИЈЕ: ОНАЈ ИЗ 1860. И ОВАЈ ИЗ 2006. ГОДИНЕ	77
2. Др Станко Бејатовић, редовни професор ТУЖИЛАЧКО- ПОЛИЦИЈСКИ КОМПЕНТ ИСТРАГЕ И ОПШТЕПРИХВАЋЕНИ ПРАВНИ СТАНДАРДИ	105
3. Др Бранислав Симоновић, редовни професор МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ КРИМИНАЛИТЕТА У ГРАДСКОЈ СРЕДИНИ	131
4. Др Снежана Соковић, редовни професор АБСОЛУТНА ЗАБРАНА ТОРТУРЕ У НОВОМ КАЗНЕНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ	145
5. Др Драгана Петровић, ванредни професор ТЕРОРИЗАМ И ИДЕОЛОГИЈА	171
6. Др Ивана Симоновић, ванредни професор ДЕКРИМИНАЛИЗАЦИЈА ОДГОВОРНОСТИ ОРГАНИЗАТОРА ВЛОЧИНАЧКИХ УДРУЖЕЊА КАО ОБЛИКА СЛУЧЕСНИШТВА У ПОЗИТИВНОМ КРИВИЧНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ И БЛАЖИ ЗАКОН	195

Др Зоран Поњавић,
редовни професор

UDK: 347.6(4):347.6(497.11)

ПРИНЦИПИ ЕВРОПСКОГ ПОРОДИЧНОГ ПРАВА О УСПОСТАВЉАЊУ ПРАВНЕ ВЕЗЕ ИЗМЕЂУ ДЕТЕТА И РОДИТЕЉА И НАШЕ ПОРОДИЧНО ПРАВО

За последњих двадесетак година променио се друштвени и правни пејзаж у коме egzистира породица код нас. Нарочито значајну улогу у овом погледу одиграла је Конвенција о правима детета Уједињених нација (1989), која по први пут говори о правима детета, независно од права њихових родитеља. Ове промене, као и развој техника биомедицинске оплодње, приморале су и нашу земљу, као и већину европских држава, да актуелизују своје законодавство које регулише правни положај детета.¹

Питања која се тичу успостављања порекла деце у односу на њихове родитеље свакако спадају међу најзначајнија којима се регулише њихов правни положај. Ово је и био разлог да Европска комисија за породично право Савета Европе (CJ-PA)² сачини "Белу књигу" која садржи 29 принципа, подељених у три групе, који се баве успостављањем правне везе, последицама успостављања правне везе и могућим последицама када порекло није успостављено.³

Прва група (Део А) садржи седамнаест принципа који се односе на успостављање правне везе између родитеља и деце: успостављање материнства, успостављање оћинства, успостављање оћинства у случају асистираних прокреације и оспоравање оћинства и материнства. У овом раду осврнућемо се на одредбе Породичног закона Републике Србије које се баве наведеним питањима и дати оцену њихове усаглашености са наведеним принципима. Без обзира на њихову необавезујућу снагу, принципи су правила о којима треба водити рачуна у процесу хармонизације нашег права са европским правом, "на путу ка Европи".

¹ У Републици Србији то је учињено 2005. године, доношењем Породичног закона, ("Службени гласник" 18/2005), који се примењује од 1. јула 2005. године.

² Наведена Комисија (Commission on European Family Law - CEFL) је основана септембра 2001., састављена од правних експерата са циљем хармонизације породичног права у Европи. Принципи које усвоји Комисија нису обавезујући, већ треба да послуже националним законодавствима као узор приликом кодификације.

³ <http://www.legalcoe.int/family>. Наведени принципи су усвојени 15. јануара 2002. године.

